

ΣΤΕΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας Δρόμους για την Ανάπτυξη

11 Μαρτίου 2011

Θεματικό Εργαστήριο 6:
**«Έλεγχος στην παραγωγή της
βιομηχανίας τροφίμων και ποτών»**

Ανάδοχοι Έργου:

Deloitte.

TREK consulting

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια:
Ανοίγοντας Δρόμους για την Ανάπτυξη**

11 Μαρτίου 2011

Περιεχόμενα:

Η Υφιστάμενη Κατάσταση

Περιοχές προς Βελτίωση

Ρυθμιστικό Κόστος

Βελτιωτικές Προτάσεις

Σχέδιο Δράσης

Ανάδοχοι Έργου:

Deloitte

TREK consulting

Ε.Π.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΜΕΙΩΣΤΕΡΩΣΗ

Η Υφιστάμενη κατάσταση

Έλεγχοι στην παραγωγή της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών

Ορισμός

Η συγκεκριμένη διαδρομή αναφέρεται στη διενέργεια πάσης φύσεως ελέγχων που έχουν σχέση με τη διασφάλιση της ποιότητας – υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων και ποτών.

Προϋποθέσεις

Η ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων και ποτών καθορίζεται βάση της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας (HACCP, Hazard Analysis Critical Control Point).

Το γεγονός αυτό αποτελεί αφενός υποχρέωση των επιχειρήσεων, αφετέρου τους προσδίδει αποτελεσματικότερο και χαμηλότερου κόστους σύστημα για την παραγωγή ασφαλών προϊόντων.

Υποχρεώσεις

Οι επιχειρήσεις βάση της κείμενης νομοθεσίας είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν συστήματα ασφαλείας και να λαμβάνουν τη σχετική βεβαίωση από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης. Επίσης, οφείλουν να τηρούν και να επικαιροποιούν έγγραφα και αρχεία που αναφέρονται στην εφαρμογή του συστήματος ασφαλείας που εφαρμόζουν στην παραγωγική διαδικασία και επιπλέον, να συνεργάζονται στη διενέργεια επιθεωρήσεων (τακτικών και αιφνίδιων) από τους δημόσιους φορείς ελέγχων, αλλά και από το φορέα πιστοποίησης (αρχική λήψη/διατήρηση πιστοποιητικού).

Διαδικασία Απόκτησης Πιστοποίησης HACCP από τις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών

Κάθε επιχείρηση ακολουθεί τα παρακάτω βήματα προκειμένου να λάβει τη σχετική πιστοποίηση:

- *Επιλογή φορέα πιστοποίησης*
- *Υποβολή αίτησης*
- *Αξιολόγηση δεδομένων*
- *Προετοιμασία Αναφοράς*

Κατόπιν συνεργάζεται στους ελέγχους (τρεις φάσεις) προκειμένου να ληφθεί η τελική απόφαση για τη χορήγηση της πιστοποίησης από το διαπιστευμένο φορέα:

Προκαταρκτική Αξιολόγηση

- Εξετάζεται το υλικό τεκμηρίωσης
- Πραγματοποιείται καταγραφή και διασταύρωση των δεδομένων

Διεξοδική Αξιολόγηση

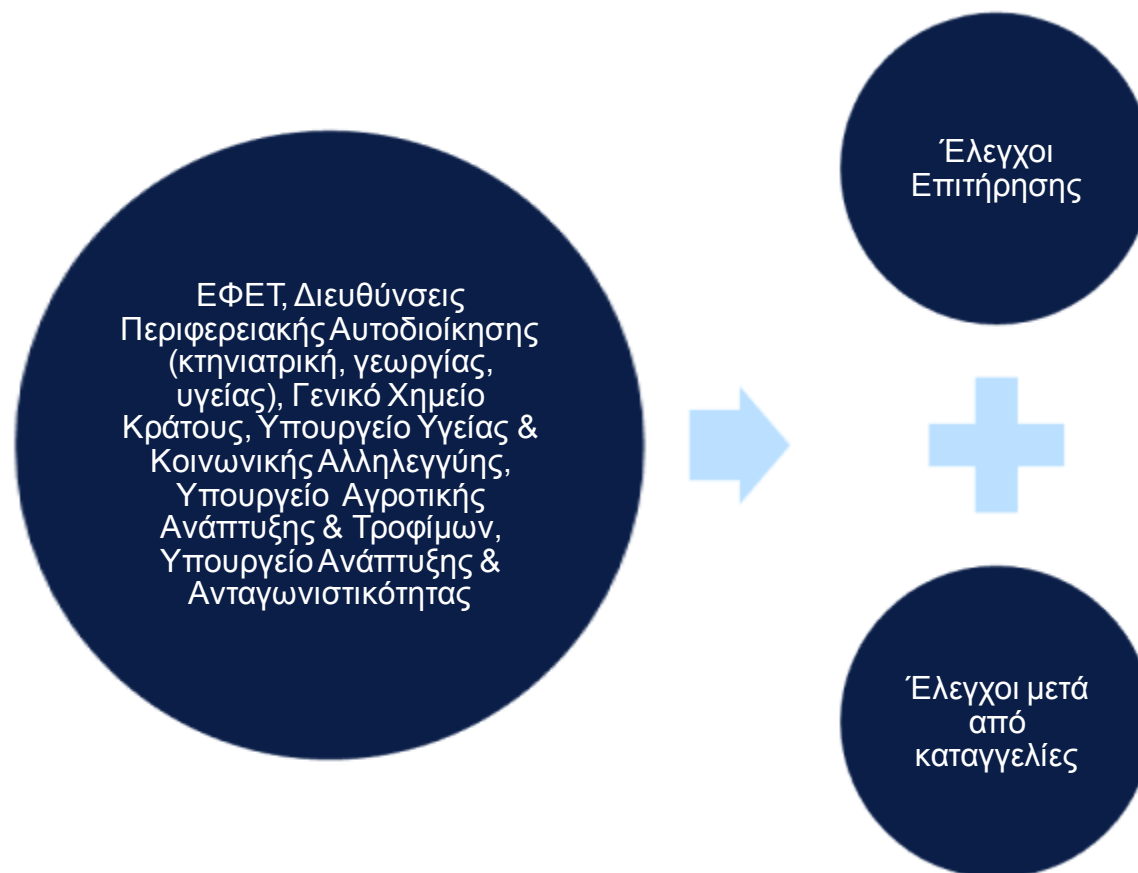
- Διεξοδικός έλεγχος για την ασφάλεια των συστημάτων παραγωγής
- Εφαρμόζονται τελικές τροποποιήσεις και διορθώσεις

Επαναληπτικές Επιθεωρήσεις

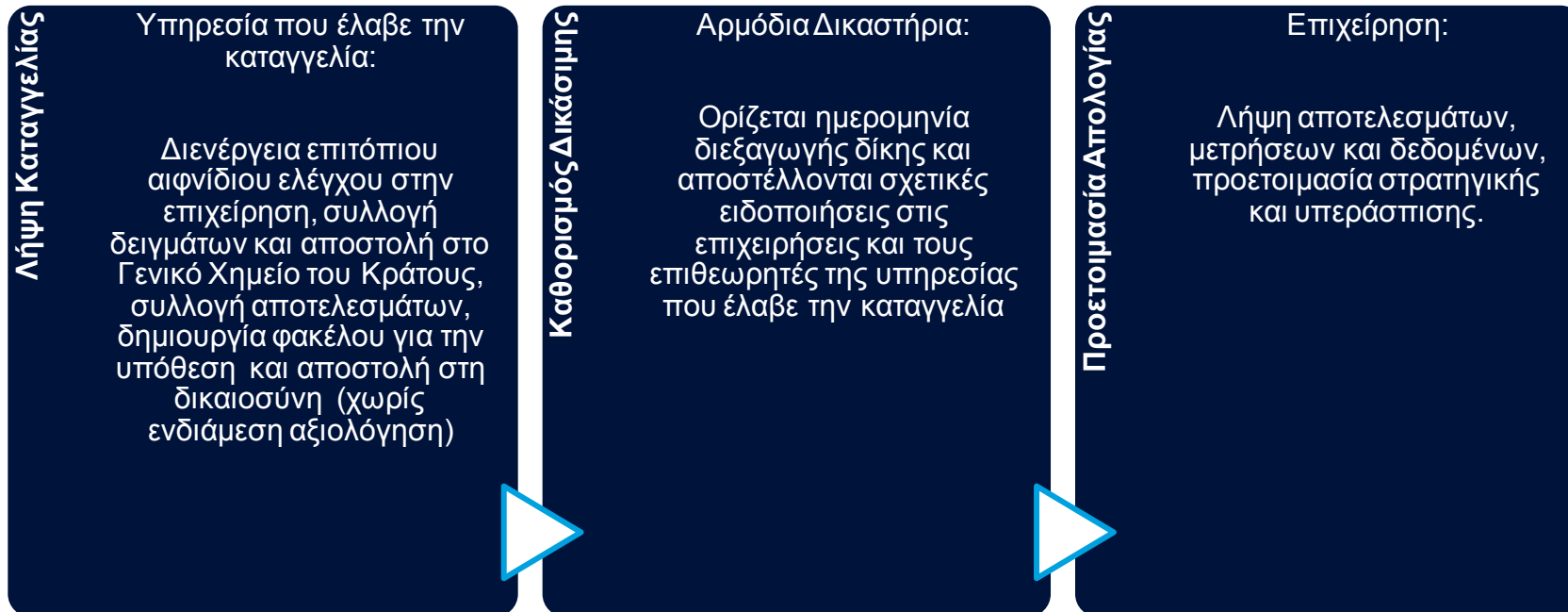
- Διενεργούνται για τη διατήρηση του σήματος πιστοποίησης (εξάμηνες ή ετήσιες ανάλογα με το προϊόν)

Συνεργασία σε ελέγχους από Δημόσιες Αρχές

Η επιχείρηση σύμφωνα με τη νομοθεσία υπόκειται σε **περιοδικούς ελέγχους** και **ελέγχους μετά από καταγγελίες**. Οι περιοδικοί έλεγχοι αφορούν την επιθεώρηση των αρμοδίων αρχών για την τήρηση και τη συμμόρφωση με τους κανόνες ασφαλείας και **εφαρμόζονται σε ετήσια βάση**. Επιπλέον, διενεργούνται έλεγχοι κατόπιν καταγγελιών, που λαμβάνουν οι αρμόδιοι φορείς, και **πραγματοποιούνται αιφνίδια** για να συλληθθούν στοιχεία/δεδομένα που αφορούν την καταγγελία.

Έλεγχοι μετά από καταγγελίες

- Οι υποθέσεις καταγγελιών συνήθως διαρκούν αρκετά χρόνια (από 1 έως και 6 χρόνια), ιδιαίτερα αν η επιχείρηση ασκήσει έφεση, και δαπανώνται πόροι από τις επιχειρήσεις, τις υπηρεσίες του δημοσίου και τα δικαστήρια.

Προβληματικές Περιοχές

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης αναδεικνύει μια σειρά από προβληματικές περιοχές ...

Πολύπλοκο και ασαφές νομοθετικό πλαίσιο

- ❑ Πληθώρα διαφορετικών νομοθετημάτων
- ❑ Αλληλοαναιρέσεις και αλληλοεπικαλύψεις
- ❑ Αναχρονιστικές διατάξεις

Αυξημένο Πλήθος Ελεγκτικών Φορέων

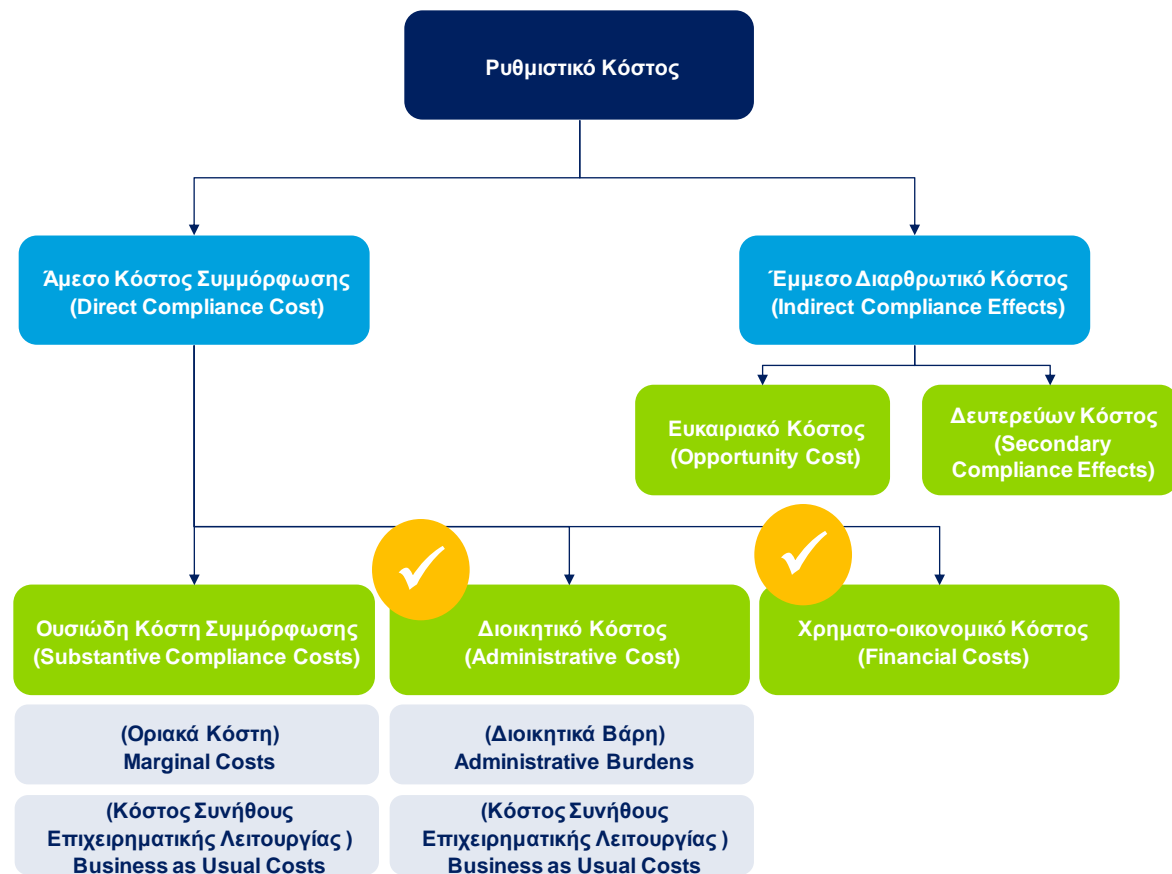
- ❑ Έλλειψη κεντρικού συντονισμού
- ❑ Έλλειψη επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των ελεγκτικών αρχών
- ❑ Συναρμοδιότητες και επικαλύψεις

Αυξημένες Απαιτήσεις Διαχείρισης Καταγγελιών

- ❑ Δρομολόγηση όλων των υποθέσεων – **χωρίς αξιολόγηση** – στις δικαστικές αρχές
- ❑ Αυξημένο **κόστος διαχείρισης των δικαστικών διαδικασιών** τόσο για τις **επιχειρήσεις** όσο και για το **δημόσιο**
- ❑ **Σπατάλη πόρων** από την απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού για την διερεύνηση των καταγγελιών (υπάλληλοι και στελέχη της επιχείρησης, δικαστικοί λειτουργοί, ελεγκτές της αρχής που έλαβε την καταγγελία)

Ρυθμιστικό Κόστος

Σημαντικό ρυθμιστικό κόστος για τις επιχειρήσεις από την λειτουργία του ελεγκτικού μηχανισμού...

Διοικητικό Κόστος

Αφορά το κόστος των διαδικασιών διεκπεραίωσης υποθέσεων καταγγελιών, καθώς και αυτό που προκύπτει από τη διατήρηση και επικαιροποίηση στοιχείων του HACCP.

Χρηματοοικονομικό Κόστος

Αφορά δαπάνες και επενδύσεις που πραγματοποιεί η επιχείρηση σε μηχανολογικό εξοπλισμό, για την αναβάθμιση εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του HACCP καθώς και για την εκπαίδευση του προσωπικού.

Η ισχύουσα ελεγκτική διαδικασία για τη διερεύνηση καταγγελιών δημιουργεί σημαντικά διοικητικά κόστη για τις επιχειρήσεις και το δημόσιο

Διοικητικό Κόστος

Συνεργασία σε ελέγχους από δημόσιες αρχές για διερεύνηση καταγγελιών

- ❑ Αποτελεί σημαντικό κόστος για τις επιχειρήσεις και το δημόσιο (απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης, δικαστικών λειτουργών και επιθεωρητών των ελεγκτικών αρχών).
- ❑ Δεν προβλέπεται **ενδιάμεση αξιολόγηση** του βάσιμου των καταγγελιών.
- ❑ Ο συνολικός χρόνος για τη διερεύνηση – διαχείριση των καταγγελιών από τις επιχειρήσεις είναι περίπου 8 ανθρωποημέρες και απασχολεί διοικητικά στελέχη, υπεύθυνους παραγωγής, υπεύθυνους ποιότητας, σε πολλές περιπτώσεις τους ίδιους τους επιχειρηματίες καθώς και νομικούς συμβούλους της επιχείρησης (εσωτερικούς και εξωτερικούς).
- ❑ Η διάρκεια της διαδικασίας διερεύνησης καταγγελίας μέχρι και το στάδιο έκδοσης της απόφασης του δικαστηρίου σε ορισμένες περιπτώσεις διαρκεί έως και 3 έτη.
- ❑ Εσωτερικό και Εξωτερικό Διοικητικό κόστος (κατ' εκτίμηση) ανά επιχείρηση: 3.240 €.
- ❑ Συνολικό κόστος για τη συνεργασία σε ελέγχους: 3.812.508 €.

Η διατήρηση και επικαιροποίηση στοιχείων του HACCP επιβαρύνει με χρηματοοικονομικό κόστος τις επιχειρήσεις

Διοικητικό Κόστος

Διατήρηση και
επικαιροποίηση
στοιχείων τεκμηρίωσης
HACCP

- ❑ Διατήρηση συγκεκριμένων αρχείων και εγγράφων και διενέργεια εσωτερικών τακτικών ελέγχων.
- ❑ Οι επιχειρήσεις επωμίζονται πρόσθετα κόστη και λειτουργικές δαπάνες από τη συγκεκριμένη διαδικασία (χημικοί έλεγχοι στις πρώτες ύλες, έξοδα διακρίβωσης και συντήρησης εξοπλισμού κλπ).
- ❑ Βάση εκτιμήσεων ο χρόνος για τη διατήρηση και επικαιροποίηση των απαιτούμενων στοιχείων είναι συνάρτηση του μεγέθους της επιχείρησης και του ύψους των δραστηριοτήτων. Ο ελάχιστος χρόνος για τη διεκπεραίωση αυτών των διοικητικών δραστηριοτήτων εκτιμάται περίπου σε 20 ανθρωποημέρες.
- ❑ Κατ' εκτίμηση κόστος διατήρησης και επικαιροποίησης στοιχείων ανά επιχείρηση: 6.100 €.
- ❑ Συνολικό κόστος για τη διατήρηση – επικαιροποίηση στοιχείων: 102.541.000 €.

Χρηματοοικονομικό Κόστος από τις επενδύσεις για την εφαρμογή των συστημάτων ασφαλείας

Χρηματοοικονομικό
Κόστος

Κόστος Συμμόρφωσης
σύμφωνα με τις
απαιτήσεις του HACCP

- Η εφαρμογή του HACCP αποτελεί υποχρέωση για τις επιχειρήσεις αλλά και **κόστος ποιότητας**.
- Επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό μετρήσεων και ελέγχου και αντικατάσταση υφιστάμενου παραγωγικού εξοπλισμού.
- Εκπαίδευση προσωπικού για το χειρισμό του νέου εξοπλισμού.
- Αναβάθμιση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού σύμφωνα με τις απαιτήσεις του HACCP, ιδιαίτερα σε μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν προχωρήσει σε προγράμματα εκσυγχρονισμού (π.χ. εξοπλισμός μετρήσεων και ελέγχου, προληπτικής συντήρησης, καταγραφή εργασιών και συστηματικής διακρίβωσης).
- Κόστος Συμμόρφωσης, κατ' ελάχιστον, ανά επιχείρηση: 20.000 €.

Περιοχές Παρέμβασης

Εισηγήσεις για μείωση του ρυθμιστικού κόστους

Εξάλειψη
συναρμοδιοτήτων και
συντονισμός

- ❑ **Συντονισμός** εμπλεκόμενων **φορέων** και εξάλειψη συναρμοδιοτήτων για ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού μηχανισμού.
- ❑ **Οργάνωση** και συντονισμός **ελέγχων** από έναν κεντρικό φορέα (πχ ΕΦΕΤ) για την αποφυγή φαινομένων διπλών ελέγχων με το ίδιο αντικείμενο.
- ❑ Δημιουργία **μηχανισμών άμεσης ανταλλαγής πληροφοριών** μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών.

Απλοποίηση,
ενοποίηση και
κωδικοποίηση της
νομοθεσίας

- ❑ Δημιουργία **ενιαίου πλαισίου** για την ασφάλεια τροφίμων και ποτών.
- ❑ **Εκσυγχρονισμός** του ρυθμιστικού πλαισίου.
- ❑ **Κωδικοποίηση** διαδικασιών συμμόρφωσης με την έκδοση και δημοσίευση κωδίκων ορθής πρακτικής για την αποτελεσματική διαχείριση των διαδικασιών συμμόρφωσης.

Επαναξιολόγηση και
επανασχεδιασμός της
υφιστάμενης
διαδικασίας
διαχείρισης
καταγγελιών

- ❑ **Απλοποίηση** της διαχείρισης των **καταγγελιών** για μείωση του χρόνου και του κόστους διεκπεραίωσης των σχετικών διαδικασιών.
- ❑ **Ενδιάμεση** διαχείριση και **αξιολόγηση** του βάσιμου των καταγγελιών.
- ❑ Αξιολόγηση των στοιχείων/ευρημάτων σε σχέση με τις καταγγελίες από τον ενιαίο φορέα ελέγχου πριν αποσταλούν στη δικαιοσύνη.

Δημιουργία δομών
ενημέρωσης και
πληροφόρησης για τη
λειτουργία της
αγοράς

- ❑ Καθιέρωση **μητρώου επιχειρήσεων** για ορθολογικότερη διαχείριση του προγραμματισμού, της στόχευσης, της συχνότητας και του είδους των προγραμματισμένων ελέγχων.
- ❑ Επικαιροποίηση και **συλλογή πληροφοριών** για το επίπεδο συμμόρφωσης των επιχειρήσεων και εφαρμογή συνεχούς αξιολόγησης από τις αρμόδιες αρχές.
- ❑ Προβολή **καλών επιχειρηματικών πρακτικών** ώστε να αποτελέσουν καλό παράδειγμα συμμόρφωσης με την κείμενη νομοθεσία.

Σχέδιο Δράσης

Προγραμματισμός Δράσεων στον τομέα Ελέγχων στην παραγωγή της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών

Πεδίο Αναφοράς	Προτεινόμενες Παρεμβάσεις	2011 (Q2)	2011 (Q3)	2011 (Q4)	2012 (Q1)	2012 (Q2)	2012 (Q3)
Έλεγχοι στην παραγωγή της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών	Επαναξιολόγηση και επανασχεδιασμός της υφιστάμενης διαδικασίας διερεύνησης καταγγελιών						
	Εξάλειψη συναρμοδιοτήτων						
	Απλοποίηση, Ενοποίηση και Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας						
	Δημιουργία Δομών Ενημέρωσης και Πληροφόρησης για τη Λειτουργία της Αγοράς						

Δράσεις που αφορούν τη Δημόσια Διοίκηση

Άμεσες ενέργειες

- η επαναξιολόγηση και ο επανασχεδιασμός της υφιστάμενης διαδικασίας διερεύνησης καταγγελιών, όπου και εντοπίζονται τα σημαντικότερα προβλήματα
- σε συνδυασμό με την αναδιοργάνωση (όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο) του ρόλου των εμπλεκόμενων φορέων, το συντονισμό τους καθώς και την απαιτούμενη περαιτέρω απλοποίηση, ενοποίηση και κωδικοποίηση της κείμενης νομοθεσίας.

Σε συνέχεια των ανωτέρω...

- και με δεδομένη την οργάνωση και απλοποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου προτείνεται να υλοποιηθεί ένα κεντρικό σύστημα διασύνδεσης και εσωτερικής συνεργασίας των αρμόδιων φορέων καθώς επίσης και παροχής έγκαιρης και στοχευμένης πληροφόρησης προς το ευρύ κοινό.

ΣΤΕΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Επιχειρηματικότητα χωρίς Εμπόδια: Ανοίγοντας Δρόμους για την Ανάπτυξη

11 Μαρτίου 2011

Ανάδοχοι Έργου:

Deloitte.

TREK consulting

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης